

ĐỀ SƠN TRÀ TRỞ THÀNH ĐIỂM ĐẾN DU LỊCH ĐỘC ĐÁO



Huỳnh Tấn Vinh
 Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Đà Nẵng
 tanvinh171@gmail.com

XU THẾ CỦA THẾ GIỚI - DU LỊCH CÓ TRÁCH NHIỆM

Năm 2002, đại diện du lịch từ 20 quốc gia đã tụ họp tại Capetown, Nam Phi để tham dự hội nghị đầu tiên về du lịch có trách nhiệm tại điểm đến. Các nguyên tắc trong Tuyên bố Capetown:

- Hoàn thành trách nhiệm với xã hội:**
- ✓ Tích cực gắn kết cộng đồng vào quá trình thực hiện, lập kế hoạch.
 - ✓ Đánh giá tác động xã hội nhằm giảm rủi ro.
 - ✓ Nỗ lực biến du lịch thành trải nghiệm xã hội cho mọi người.
 - ✓ Đấu tranh chống lạm dụng tình dục, trẻ em.
 - ✓ Tôn trọng văn hóa.
 - ✓ Đảm bảo du lịch cải thiện giáo dục & y tế.

Hoàn thành trách nhiệm với môi trường

- ✓ Đánh giá tác động môi trường, hạn chế tác động tiêu cực, tối đa tác động tích cực.
- ✓ Dùng nguồn lực bền vững, giảm rác thải.
- ✓ Nâng cao giáo dục & nhận thức về phát triển bền vững.
- ✓ Quản lý đa dạng tự nhiên theo phương thức bền vững, tôn trọng tính toàn vẹn của hệ sinh thái để bị tổn thương & khu vực được bảo vệ.
- ✓ Nâng cao năng lực, đảm bảo vận hành tốt nhất.

Dự án Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội do Liên minh Châu Âu tài trợ



XU THẾ CỦA THẾ GIỚI - DU LỊCH CÓ TRÁCH NHIỆM

MÔI TRƯỜNG LÀ KINH TẾ - ENVIRONMENT IS ECONOMICS



- ◊ Theo nghiên cứu của dự án, du khách sẵn sàng trả thêm tiền hoặc chuyển sang sử dụng những sản phẩm có thể bảo vệ môi trường:
 - + 36% khách Anh sẵn sàng tiết kiệm nước bằng tắm vòi hoa sen thay vì tắm bồn;
 - + 39% khách Mỹ sẵn sàng chọn một công ty du lịch lý hành báo về tại nguyên văn hóa và lịch sử của điểm đến dù phải trả phí cao hơn;
 - + 31% du khách Anh sẽ trả thêm 2% (20 USD) - 5% (50USD) để chi cho việc đảm bảo vệ môi trường, xã hội và tự nhiên;
 - + 23% khách Tây Ban Nha sẵn sàng chi trả thêm cho việc bảo vệ môi trường...

- ◊ Du khách sẽ chọn các cơ sở sử dụng năng lượng tái tạo, sản phẩm bao bì dễ phân hủy, ít sử dụng nước và chọn Bông sen xanh, Lá xanh, Khách sạn xanh thân thiện môi trường.

Dự án Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội do Liên minh Châu Âu tài trợ



CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG CHO SƠN TRÀ



Nguồn: Trương Đức Thắng

CHIẾN LƯỢC 1:
 QUY HOẠCH SƠN TRÀ VỚI MẬT ĐỘ XÂY DỰNG CAO NHIỀU KHU NGHỈ NGHỈ ĐƯỜNG, VUI CHƠI, GIẢI TRÍ

CHIẾN LƯỢC 2:
 GIỮ NGUYÊN HIỆN TRẠNG SƠN TRÀ, QUẢN LÝ ĐA DẠNG TỰ NHIÊN THEO PHƯƠNG THỨC BỀN VỮNG

CHIẾN LƯỢC 1:

Quy hoạch Sơn Trà với mật độ xây dựng cao nhiều khu nghỉ đường, vui chơi, giải trí

- ◊ Xây dựng cơ sở lưu trú & biệt thự nghỉ dưỡng.
- ◊ Đánh đổi hệ sinh thái Sơn Trà, đưa Vọc chà và vào danh sách tuyệt chủng, phá hủy một trong những rạn san hô đẹp nhất Việt Nam.



CHIẾN LƯỢC 2:

Giữ nguyên hiện trạng Sơn Trà, quản lý đa dạng tự nhiên theo phương thức bền vững

- ◊ Biến Sơn Trà thành điểm tham quan, du lịch sinh thái, tìm hiểu thiên nhiên, rạn san hô - hình thức du lịch cực kỳ hút khách.



PHÂN TÍCH SWOT

CHIẾN LƯỢC 1:

Quy hoạch Sơn Trà với mật độ xây dựng cao nhiều khu nghỉ đường, vui chơi, giải trí

ĐIỂM MẠNH

- Tăng mật độ lưu trú cho du khách.
- Thu hút khách du lịch nghỉ dưỡng phổ thông.
- Tạo việc làm, thu nhập cho doanh nghiệp đầu tư.

ĐIỂM YẾU

- Môi trường bị tàn phá, thiên nhiên không còn nguyên vẹn, rừng nguyên sinh khó phục hồi.
- Ô nhiễm tiếng ồn, chất thải, ánh sáng đe dọa tới môi trường sống Vọc Chà và & động thực vật.
- Thiếu nước sinh hoạt.
- Phá hủy một trong những rạn san hô đẹp nhất Việt Nam.
- Du khách đến & tiêu xài trong Sơn Trà, tiền thu được chảy vào túi một nhóm nhất định.

CHIẾN LƯỢC 2:

Giữ nguyên hiện trạng Sơn Trà, quản lý đa dạng tự nhiên theo phương thức bền vững

ĐIỂM MẠNH

- Bảo tồn thiên nhiên hoang dã, nét riêng Sơn Trà cho ĐN.
- Bảo vệ Vọc Chà Và Chân nâu.
- Giảm thiểu ô nhiễm không khí, giảm thiểu việc thiếu nước sinh hoạt.
- Tạo điểm khác biệt cho du lịch ĐN, cạnh tranh với các điểm đến trong khu vực.
- Nâng cao nhận thức của người dân & du khách.
- Tạo việc làm & thu nhập cho cư dân.

ĐIỂM YẾU

- Chi phí đầu tư ban đầu và công tác duy trì lớn từ đầu tư công.
- Lượng khách lưu trú chọn lọc.
- Xung đột lợi ích với các nhà đầu tư.

PHÂN TÍCH SWOT

CHIẾN LƯỢC 1:

Quy hoạch Sơn Trà với mật độ xây dựng cao nhiều khu nghỉ dưỡng, vui chơi, giải trí

CƠ HỘI

- Tăng thu nhập cho nhà đầu tư.
- Tăng trưởng bất động sản du lịch & nghỉ dưỡng.

ĐE DỌA

- Giới hạn về không gian nên Sơn Trà chỉ có thể hấp thu một lượng khách nhất định.
- Khai thác du lịch quá mức, Sơn Trà mất đi vẻ đẹp vốn có → mất đi lợi thế cạnh tranh, không thể thu hút khách trong dài hạn.
- Sự phản ứng của cộng đồng.
- Ảnh hưởng lớn xấu đến môi trường sống (nhiệt độ, thiên tai) của người ĐN và các ngành kinh doanh, dịch vụ khác.

CHIẾN LƯỢC 2:

Giữ nguyên hiện trạng Sơn Trà, quản lý đa dạng tự nhiên theo phương thức bền vững

CƠ HỘI

- Du khách đến Đà Nẵng với mục đích để khám phá tham quan Sơn Trà nhưng sẽ ăn nghỉ tại thành phố, đảm bảo lợi ích kinh tế cho toàn cộng đồng.
- Du khách không chỉ trả phí tham quan mà còn đóng góp thiện nguyện cho quỹ bảo tồn.
- Xây dựng và nâng cao hình ảnh điểm đến Đà Nẵng thân thiện với môi trường.
- Lượng khách đến ĐN đạt tối đa, kinh tế toàn thành phố đều được hưởng lợi.

ĐE DỌA

- Ý thức của người dân, khách du lịch còn hạn chế, tác động tiêu cực đến môi trường.
- Tư duy lợi ích ngắn hạn.

Một Đà Nẵng giữ được Sơn Trà cực kỳ hoang dã bên cạnh một thành phố hiện đại thì sẽ là **Điểm đến độc nhất vô nhị trên thế giới**. Sơn Trà sẽ góp phần hấp dẫn du khách từ khắp nơi và làm cho đời sống cộng đồng trở nên sung túc hơn, thu nhập của thành phố tăng trưởng bền vững hơn.

Vậy thì chúng ta sẽ chọn môi trường, chọn cộng đồng hay chọn vị lợi ích của một nhóm những nhà đầu tư giàu có?

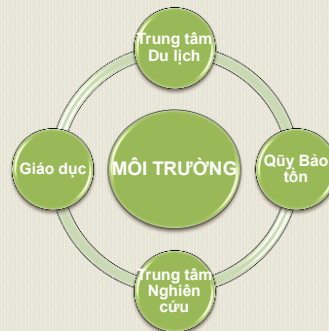


CASE STUDY: PHILLIP ISLAND NATURE PARKS (PINP) - Úc



- Công viên thiên nhiên Đảo Phillip được Chính phủ bang Victoria thành lập vào năm 1996, gồm 1.805 ha, cách Melbourne 90' đường bộ.
- Biểu tượng của PINP là chú chim cánh cụt.
- Năm 2016: 1,37 triệu khách, doanh thu: 28,7 triệu USD; thặng dư 3,4 triệu USD (sau khi đầu tư hơn 3,8 triệu USD vào bảo tồn, nghiên cứu).
- PINP là tổ chức phi lợi nhuận. Doanh thu từ các hoạt động du lịch sinh thái sẽ được đầu tư vào các chương trình bảo tồn, nghiên cứu và giáo dục quan trọng.
- Chương trình nghiên cứu của PINP có phạm vi đa dạng, bao gồm hơn 330 loài bản địa trên cạn và biển đảo Phillip. PINP làm việc chặt chẽ với các trường đại học và các tổ chức nghiên cứu uy tín trên thế giới.
- PINP cũng là nhà tuyển dụng lao động lớn nhất của Phillip Island.

MÔ HÌNH KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN SƠN TRÀ

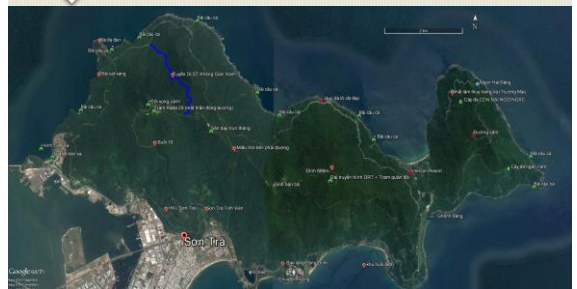


• BẢO TỒN MÔI TRƯỜNG SƠN TRÀ



- Xây dựng quy chế nghiêm ngặt để giữ tính đa dạng sinh học tự nhiên. Bảo tồn các loại động thực vật quý hiếm, đặc biệt là Voọc Chà và chân nâu – nữ hoàng linh trưởng.
- Hình thành việc phân khu bán đảo Sơn Trà để quản lý: Khu cho phép Du lịch, Khu Du lịch Hạn chế, Khu nghiên cứu đặc biệt, Khu hoang dã.
- Xây dựng và đưa Voọc Chà và chân nâu thành biểu tượng linh vật của Đà Nẵng, tương tự như: gấu trúc, kiwi, kanguru của các nước.
- Hạn chế triển khai các dự án ở thềm bờ biển tiếp giáp với núi Sơn Trà làm tăng nguy cơ phá hủy rừng san hô ven bờ, làm thay đổi dòng hải lưu, phá hủy bờ biển, ảnh hưởng kinh tế xã hội của dân cư.
- Hợp nhất Sơn Trà và vùng biển xung quanh đến Nam Hải Vân để hình thành Khu dự trữ sinh quyển quốc tế UNESCO như mô hình Khu dự trữ sinh quyển Cù Lao Chàm của Hội An nhằm mục đích bảo tồn cả hệ sinh thái trên cạn lẫn dưới nước.

• PHÁT TRIỂN DU LỊCH SƠN TRÀ



• PHÁT TRIỂN DU LỊCH SƠN TRÀ



Phát triển du lịch Sơn Trà theo định hướng du lịch sinh thái bền vững, cần được xây dựng trên nguyên tắc: “Giảm thiểu tác động của du lịch đến môi trường và cung cấp các lợi ích tài chính trực tiếp cho bảo tồn”

- Quy hoạch Sơn Trà thành nơi tham quan giải trí để bảo tồn cảnh quan tự nhiên với sự đòi hỏi nghiêm ngặt về quy chế ứng xử của du khách. Hạn chế tối đa việc sử dụng phương tiện cơ giới lưu thông gây tiếng ồn và ô nhiễm.
- Xác định các khu vực quan trọng và tiềm năng hấp dẫn du lịch sinh thái, đảo tạo & quảng bá. Thiết kế và bố trí các phương tiện thiết yếu.
- Du khách được khám phá, tận hưởng, trải nghiệm vẻ đẹp tự nhiên. Thông qua đó để nâng cao ý thức bảo vệ môi trường.
- Du khách phải trả tiền để nhìn thấy vẻ đẹp tự nhiên Sơn Trà, không phải bê tông, đất gạch do khai thác ngắn hạn.
- Sử dụng dân cư địa phương, những người am hiểu Sơn Trà làm HDV, hỗ trợ chuyên gia trồng rừng, bảo tồn các loài quý hiếm.

• PHÁT TRIỂN DU LỊCH SƠN TRÀ

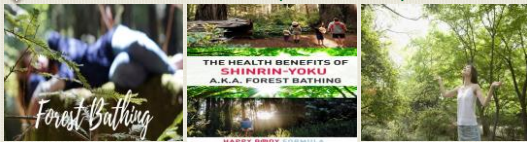
CÁC GỢI Ý TOUR DU LỊCH TẠI SƠN TRÀ

- Tour lặn biển ngắm san hô.
- Tour đi bộ xuyên rừng.
- Tour dù lượn.
- Tour câu cá, tắm biển, thăm bãi cát vàng.
- Tour tham quan trong ngày: Sơn Trà Tĩnh viên → Bảo tàng Đồng Đình → Ngon hải đăng → Cây đa 1000 năm → Ngắm Vực → Ngắm hoàng hôn Sơn Trà.
- Tour tâm linh: Nghĩa trang Y-Pha-Nho → Chùa Linh Ứng → Miếu Sơn Thần.
- Tour ngắm bình minh Sơn Trà, ngắm Vực Chà vá.
- Tour cắm trại, trải nghiệm thiên nhiên hoang dã.



• PHÁT TRIỂN DU LỊCH SƠN TRÀ

TOUR DU LỊCH TẮM RỪNG TẠI SƠN TRÀ



“Tắm rừng” (Forest Bathing) là hình thức y học của Nhật Bản, còn được gọi là “Shinrin-yoku, bắt đầu từ năm 1982 & đã lan khắp thế giới.

Tắm rừng để giảm căng thẳng, trị liệu cảm xúc, chữa bệnh bằng cách trải nghiệm sống trong tự nhiên.

•Hàn gắn vết thương với liệu pháp rừng cây (Woodland Therapy): Con người hấp thụ không khí trong lành & hợp chất kháng khuẩn Phytoncides từ cây cối để tự chữa bệnh.

•Thu hút các giác quan: sống chậm lại hòa nhập với thiên nhiên, mở ra những cánh cửa tâm hồn tươi mới, tràn ngập sức sống.

•Đề cao tinh thần yêu đời, vui sống: Các bác sĩ tin rằng tắm rừng là một công cụ có thể giúp mọi người giải quyết stress, đau mãn tính, trầm cảm và ung thư.

• QUỸ BẢO TỒN



Xây dựng quỹ bảo tồn Sơn Trà từ:

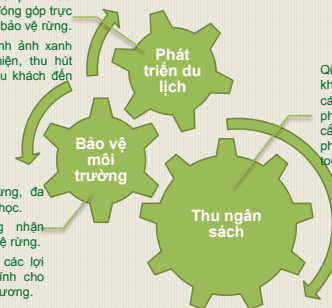
- Vé, phí, thuế vào cổng hoặc thông qua các hình thức gây quỹ đóng góp tự nguyện từ du khách, cộng đồng.
- Từ các nhà tài trợ cho chương trình bảo tồn.
- Quà lưu niệm mang tính đặc trưng: Vóc bồng, móc treo chìa khóa, áo, mũ có in hình Vực & Sơn Trà, postcard, túi xách...

Ecotourism - Du lịch sinh thái tạo ra thu nhập giúp bảo tồn rừng, thiên nhiên và động vật hoang dã ở Sơn Trà



• QUỸ BẢO TỒN - CƠ CHẾ TÀI CHÍNH

- Khách du lịch sẵn sàng trả phí vào cổng/ đóng góp trực tiếp để bảo vệ rừng.
- Tạo hình ảnh xanh thân thiện, thu hút thêm du khách đến ĐN.



- Bảo vệ rừng, đa dạng sinh học.
- Xây dựng nhận thức bảo vệ rừng.
- Cung cấp các lợi ích tài chính cho dân địa phương.

Quỹ bảo tồn từ du khách thông qua các nguồn như lệ phí vào cổng, phí cắm trại, thuế địa phương và các tour du lịch.

• TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU



- ❖ Ban tư vấn & nghiên cứu: Liên kết với các nhà khoa học bên ngoài và các trường đại học. Có trách nhiệm tư vấn & đánh giá các công trình nghiên cứu.
- ❖ Trung tâm nghiên cứu Vọc Chà Và Chân Nâu.
- ❖ Trung tâm nghiên cứu động thực vật trên cạn.
- ❖ Trung tâm nghiên cứu rạn san hô.

• BẢO TÀNG & TRUNG TÂM THÔNG TIN SƠN TRÀ



- ❖ Hình thành Bảo tàng sinh thái Sơn Trà - nơi cung cấp thông tin, các mẫu vật.
- ❖ Đây vừa là nơi tham quan, vừa là kho thông tin lưu trữ cho việc nghiên cứu.



• GIÁO DỤC



- ❖ Mục tiêu: để nâng cao hiểu biết về môi trường tự nhiên của Sơn Trà thông qua khám phá, nghiên cứu & các hoạt động ngoài trời.
- ❖ Chương trình giáo dục: các chương trình giáo dục dành cho học sinh, sinh viên các trường (Đã làm).
- ❖ Chương trình giáo dục nâng cao: dành cho sinh viên & nghiên cứu viên chuyên sâu.
- ❖ Holiday Programs: chương trình giáo dục phổ biến dành cho tất cả mọi người.

CỘNG ĐỒNG THAM GIA CÔNG TÁC QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ SƠN TRÀ

- ❖ Hình thành Quỹ bảo vệ thiên nhiên Sơn Trà.
 - ❖ Tích cực gắn kết cộng đồng tham gia vào quá trình lập kế hoạch & đưa ra quyết định về phát triển Sơn Trà.
 - ❖ Chính quyền, dân địa phương, du khách cần thấy tầm quan trọng của việc giữ Sơn Trà nguyên vẹn.
 - ❖ Xây dựng nhận thức tích cực, để Sơn Trà là niềm tự hào của cư dân Đà Nẵng.
- Tạo việc làm, Đa dạng hóa kinh tế. Chỉ tiêu trực tiếp và gián tiếp từ du lịch giúp tạo thu nhập, cải thiện chất lượng cuộc sống của người dân thành phố.
- Phát triển các cơ sở vật chất hiện có: Bảo tàng Đồng Đình, Sơn Trà Tĩnh viên, Trung tâm nghiên cứu đa dạng sinh học Sơn Trà.

CỘNG ĐỒNG
CHUNG TAY

ĐỂ SƠN TRÀ LÀ BẢO
VẬT CỦA NGƯỜI
DÂN ĐÀ NẴNG

ĐỪNG ĐỂ CHÚNG TA PHẢI NÓI XIN LỖI THẾ HỆ TƯƠNG LAI
"DEAR FUTURE GENERATIONS: SORRY!"



<https://www.youtube.com/watch?v=eRLJscA1k1M>

AUTHOR: PRINCE EA

CHÂN THÀNH CẢM ƠN !



Huỳnh Tấn Vinh - Chủ tịch HHDL Đà Nẵng - E: tanvinh171@gmail.com